

RUCH PRAWNICZY I EKONOMICZNY

ORGAN

WYDZIAŁU PRAWNO-EKONOMICZNEGO UNIwersYTETU
POZNAŃSKIEGO, TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ NAUK
I TOWARZYSTWA PRAWNICZEGO I EKONOMICZNEGO

POŚWIĘCONY NAUCE I ŻYCIU
PRAWNEMU I GOSPODARCZEMU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

WYCHODZI W PIERWSZYM MIESIĄCU KAŻD. KWARTAŁU

REDAKTOR NACZELNY PROF. DR. PERETIATKOWICZ
KIEROWNIK DZIAŁU PRAWNICZEGO: PROF. DR. OHANOWICZ
KIEROWNIK DZIAŁU EKONOMICZNEGO PROF. DR. NADOBNIK •

ROCZNIK TRZECI

POZNAŃ 1923.

SKŁAD GŁÓWNY: KSIĘGARNIA SW. WOJCIECHA
CZCIONKAMI DRUKARNI PORADNIKA OOSPODARSKIEGO, POZNAŃ

Komitet Redakcyjny:

*Dyr. Adamczewski, Ks. Prof. Adamski, Dr. Bądkowski, Dr. Boro-
wiak, Prof. Dr. Bossowski, Prof. Dr. Brzeski, Dr. Bujak, Prof. Dr.
Bystróż, L. Cichowicz, Dr. Dbałowski, Prof. Dr. Glaser, Dyr.
Hącia, Dr. Janicki, Dr. Z. Karpiński, Prof. Dr. Kasznira, R. Ku-
sztelan, Dr. Leżański, Prof. Dr. Lisowski, Dr. Paczkowski, Dr.
Rose, Prof. Dr. Pawłowski, Dr. Pernaczyński, B. Pohorecki, Dr.
Prączyński, J. Prokopowicz, Dr. Rosiński, Prof. Dr. Rutkowski,
Dr. Sikorski, Dr. Sławski, E. Sobolewski, Prof. Dr. Stelmachowski,
Prof. Dr. Sułkowski, Prof. Dr. Taylor, Prof. Dr. Wasiutyński, Prof.
Dr. Winiarski, Dr. Zaleski, Prof. Dr. Znaniecki*

Sekretarka Redakcji:

Marja Zakrzewska

Przy oprawie poszczególnych zeszytów w jeden rocznik należy usunąć kartę tytułową oraz wykaz treści zeszytów poszczególnych, umieszczając natomiast poniższy wykaz treści rocznika wraz z kartą tytułową za rok 1923.

Treść rocznika trzeciego (1923).

I. Rozprawy

	str.
Janicki S. dr. Środki zaradcze przeciwko kryzysom gospodarczym	244
Karpiński Zygmunt dr. Gospodarcze i prawne podstawy pierwszej emisji marek polskich.	410
Kierski Kazimierz. Stan prawny walki o ziemię w byłej dzielnicy pruskiej	1
Peretiatkiewicz Antoni dr. prof. Kryzys parlamentaryzmu	237
Piekałkiewicz Jan. Reforma polskich podatków przychod.	594
Sułkowski dr. prof. Kilka uwag o projekcie ustawy wekslowej	395
Taylor Edward prof. Zagadnienia polskiej polityki emisyjnej	2
Wasiutyński Bohdan prof. Z powodu właściwości Najwyższego Trybunału Administracyjnego	575

II. Przegląd piśmiennictwa

A. Dział prawniczy.

(Rozbiory i sprawozdania).

Allteld Philip. Lehrbuch des deutschen Strafrechts	262
Bartoszewicz J. Podręczny słownik polityczny	424
Bielecki A. dr. Osoby pochodzenia królewskiego	76
Bossowski Fr. prof. Prawo Ziem Wschodnich	258
Brzeziński Fr. Prawa mniejszości	78
Buzek Józef. Główne zasady politycznej ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu	61
Carlo Eug. Intorno alla opssibilità della filosofia dee diritto	434
Ciświcki Tadeusz. O naczelniku państwa.	61
Ćwikliński L. O zatrzymaniu i likwidowaniu dóbr niemieckich	76
Ćwikliński L. Zagadnienia z dziedziny likwidacji dóbr niemieckich	76
Czyhlarz K. Instytucje prawa rzymskiego	63.3
Encyklopedia prawa obowiązującego w Polsce (prawo publ.)	424
Encyklopedia prawa obowiązującego w Polsce (prawo i proces karny).	636
Fuchs Wilhelm. Logische Studien im Gebiete der Jurisprudenz	432
Garçon E. Le droit pénal	261
Garner James. W. Idées et institutions politiques américaines	62

IV

str.

Glass Jakób. Zarys prawa hipotecznego w Królestwie Polskiem	257
Gołąb Stanisław prof. Powszechnie obowiązki i prawa obywatelskie	62
Janet Paul. Historia doktryn politycznych	425
Jarra Eug. Ogólna teoria prawa	425
Jugendgerichtsgesetz v. 16. II. 1923	687
Kałużniacki Juljusz. Ustawy karne dodatki. Ziemi Zachodnich	260
Kelsen Hans. Der soziologische u juristische Staatsbegriff	63
Kierski Kazimierz. Obywatelstwo i opcja według Traktatu Wers.	75
Kirski. Likwidacja majątków niemieckich według Traktatu Wers.	75
Kodeks cywilny, obowiązujący na Ziemiach Zachodnich Rzeczypospolitej Polskiej. Przekład urzędowy	253
Komarnicki Wacław prof. Polskie prawo polityczne	59
Komarnicki Wacł. prof. Ordynacja wyborcza do Sejmu i Senatu	60
Konic Jan. Przedmiotowa właściwość Sądów pokoju w sprawach cywilnych	643
Koźmiński T. Sprawa mniejszości	78
Kozubski Wł. Opieka nad kobietami w prawie rzymskiem	632
Kumaniecki Kazimierz prof. Zarys prawa administracyjnego na ziemiach Polski	58
Nasza konstytucja. Cykl odczytów	52
O naprawę Rzeczypospolitej	60
Rundstein Sz. Obywatelstwo i opcja w traktacie ryskim	73
Stammeler Rudolf. Lehrbuch der Rechtsphilosophie	429
Starzyński St. prof. Obywatelstwa państwa polskiego	73
Strzeszewski Janusz dr. Nasza konstytucja a samorząd	62
Stuczka P. Nauka o państwie i konstytucji R. S. F. S. R. (ros.)	67
Ustawa o postępowaniu cyw., obowiązująca na ziemiach zach.	643
Wachholz Leon prof. Psychopatologia sądowa	641
Winiarski B. Położenie prawne mniejszości niemieckich w Polsce	79
Winogradow Paweł. Common Sense in Law	429

Bibliografia.

1. Encyklopedia i filozofia prawa	435
2. Prawo konstytucyjne i administracyjne	67
3. Prawo karne i proces karny	264, 642
4. Prawo cywilne i handlowe, proces cywilny	259, 645
5. Prawo międzynarodowe	79

15. Dział ekonomiczny.

Boissonnade B. Le travail dans l' Europe chrétienne au moyen âge	93
Dalski Zbigniew. Wpływ losów waluty polskiej na życie gospodarcze Zachodniej Polski	278
Dzieje gospodarcze Polski porobiorczej w zarysie	737
Gąsiorowski Mirosław. Położenie i zadanie stowarzyszeń spółdzielczych w dobie powojennej	280

	str.
Grabowski Edward. Rozwój zaludnienia w Polsce w zestawieniu z innymi krajami.	267
Grabowski Edward. Ubezpieczenia w państwach współczesnych	451
Ihnatowicz L. Organizacja targowisk zwierzęcych	446
Kasprowicz Bolesław. Przemysł spirytusowy b. dzielnicy pruskiej w okresie etatyzmu.	269
Makarewicz Juljusz. Przebudowa społeczna	646
Monumenta Poloniae typographica XV et XVI saeculorum	440
Polski Atlas Kongresowy.	102
Rawita - Gawroński. Konwencja handlowa polsko-francuska	660
Tenże. Konwencja handlowa polsko-francuska	660
Roczniki Nauk Rolniczych t. IX. r. 1923.	443
Rogaczewski St. Organizacja i zakres działalności banków rezerwowych w Stanach Zjednoczonych.	99
Rose Edward. Bilans gospodarczy trzech lat niepodległości	83
Rosja Sowiecka pod względem społeczno-gospodarczym. Dzieło zbiorowe.	288
Rutkowski Jan prof. Poddaństwo włościan w XVIII w.	85
Tenże. Sprawa włościańska w Polsce w XVIII i XIX w.	85
Tenże. Zarys gospodarczych dziejów Polski w czasach przedrob.	650
Schmidt Emil. Równowaga budżetowa w Polsce	272
Seiden Benon. O procesie i czynnikach kształtowania się cen	81
Skarżyński Tadeusz. Sztuka sprzedawania	271
Spółki akcyjne w Polsce.	445
Statkiewicz Edmund. Finanse wojenne. Niemcy, Francja, Anglja, Stany Zjednoczone.	663
Szturm de Sztrem T. Walka o płace zarobkowe	275
Vakil C. N. Our fiscal Policy.	447
Weinfeld Ignacy. Rocznik Polski.	287
Włodek I. dr. Argentyna i emigracja ze szczególnem uwzględnieniem emigracji polskiej.	659
Wobłyj K. A. prof. Podstawy gospodarcze ubezpieczeń	665
Wojciechowski Stanisław. Kooperacja w rozwoju historycznym	281
Žizek Franz. Grundriss der Statistik	102

Bibliografia.

1. Teoria ekonomji pol. historia nauki ekonomji, specjalne rozprawy teoretyczne, encyklopedje, podręczniki 84, 266, 436, 649
2. Historia gospodarstwa społecznego 94, 267, 443, 659
3. Nauka o zaludnieniu, polityka ludność, wychodźstwo 95, 268, 443, 653
4. Polityka agrarna rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo 95, 268, 445, 660
5. Górnictwo, przemysł, rzemiosło 96, 270, 446, 660
6. Handel i komunikacje. 96, 272, 447, 660
7. Skarbowość. 97, 275, 450, 662
8. Polityka socjal., sprawa mieszkaniowa, kobieca etc. 98, 278, 451, 663
9. Zagadnienia kredyt., walutowe, bankowe ubezpiecz. 100, 280, 452, 665

VI

	str.
10. Spółdzielczość	101, 286, 453, 666
11. Statystyka	103, 287, 453, 666
12. Varia	104, 200, 453, 666

III. Przegląd prawodawstwa

1. Prawo konstytucyjne przez prof. dr. A. Peretiatkowicza.	
Obywatelstwo polskie	667
Unifikacja	668
Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej	668
Trybunał Stanu	668
Kontrola nad długami państwa	669
Odznaki	670
2. Prawo administracyjne przez prof. Kasznice	
Organizacja władz	291
Samorząd	297
Urzednicy	303
Policja państwowa	306
Porządek i bezpieczeństwo	306
Szkolnictwo	309
Zdrowie publiczne	312
Reforma rolna przez prof. Wasutyńskiego	314, 671
Rolnictwo	317, 673
Przemysł i Handel	318, 674
Komunikacie	322, 677
Prawo wodne	326
Budownictwo	333, 678
Praca i opieka społeczna	336, 679
Apropowizacja	338, 681
3. Prawo skarbowe przez dr. St. Zaleskiego	464
4. Prawo i proces karny przez prof. Bossowskiego	455
5. Prawo cywilne, handlowe i procesowe przez prof. Oha- nowicza, prof. Sułkowskiego i dr. Stelmachowskiego	105, 109, 116
6. Zobowiązania międzynarodowe polskie przez E. Sobolewskiego	124
7. Kronika Ustawodawcza	338, 499, 682

IV. Przegląd orzecznictwa

Orzecznictwo karne Sądu Najwyższego (Kongresów- ka) przez dr. J. Bądkowskiego	132, 501
Orzecznictwo karne Sądu Najwyższego (Małopol- ska) przez J. Prokopowicza	140, 509, 686,
Orzecznictwo karne Sądu Najwyższego (Wielkopol- ska) przez dr. R. Leżańskiego	143, 512

Orzecznictwo cywilne Sądu Najwyższego (Kongresówka i Wojew. Wschodnie) przez B. Pohoreckiego	156, 346, 689
Orzecznictwo cywilne Sądu Najwyższego (Małopolska) przez dr. Dbałowskiego	. . . . .162, 353 694
Orzecznictwo cywilne Sądu Najwyższego (Wielkopolska) przez dr. T. Bujaka	. . . . .171, 361, 699
Orzecznictwo Sądu Najwyższego jako Trybunału Wyborczego przez dr. R. Leżańskiego	. . . . .173, 340
Orzecznictwo Najwyższego Trybunału Administracyjnego przez dr. W. Orskiego	. . . . .518, 707

V. Kronika ekonomiczna

1. Rolnictwo i pokrewne gałęzie wytwórczości rolnej przez dr. Borowiaka	. . . . .181, 362, 522, 711
2. Przemysł i górn. przez St. Czarnowskiego i R. Urbana	187, 527, 713
3. Handel i komunikacje przez R. Urbana	. . . . .188, 364
4. Stosunki robotnicze przez prof. M. Nadobnika i dr. A. Rosego	532, 718
5. Stosunki walutowe przez Z. K.	.191, 367, 541, 726
6. Spółdzielczość przez R. Kusztelana	. . . . .195, 270, 547, 730
7. Ubezpieczenia przez dr. Głowackiego	198
8. Gospodarka komunalna przez dr. R. Sikorskiego	374

VI. Miscellanea

Delegacja Francuska o Zjeździe prawników	389
Fundusz wydawniczy „Ruchu”	. . . . .216, 393, 562, 738
Komisja kodyfikacyjna	. . . . .213, 393
Komitet polsko-francuski (prof. Lisowski)	556
Nowe czasopismo naukowe	216
Pięciolecie sądownictwa polskiego	214
Śp. Piotr Stebelski	737
Śp. prof. Tadeusz Pilat	383
Polemika (Prof. Taylor i Dr. Zweig)	205
Stała delegacja zrzeszeń i instytucyj prawniczych	554
Trzeci Targ Poznański	392
Towarzystwa prawnicze i ekonomiczne	. . . . .393, 557, 736
Uchwały konferencji b. Ministrów Skarbu	385
Wyniki wyborów do Sejmu i Senatu	212
Wystawa rolnicza w Częstochowie	561